

3. Hallgatva az igazságra

Szent Benedek, az apostolokkal és az összes egyházatyával és egyházanyával együtt mindent arra az ismeretre összpontosított, hogy az Úr szava az igazság. Ezért kéri a Regula már az elejétől, hogy hallgassunk rá: „*Obsculta, o filii, praecepta magistri* – Hallgasd meg, ó fiam, a mester parancsait!” (RB Prol.1).

A monasztikus közösségben - mely lényegét tekintve nem más, mint keresztény közösség - mindent úgy szerveznek - adnak - és kérnek, hogy az Urat hallgassák. A közös imádság, melyet egészen átjár Isten Igéje, az apát tanítása, a *lectio divina* ideje, a felolvasás az asztalnál vagy a Completorium előtt, az állandó csend légköre, mely nem más, mint a szüntelen odahallgatás és elmélkedés légköre, a testvéri, szinodális párbeszéd, hogy meghallgassák a közösség minden tagjának véleményét (vö. RB 3); de a mindennapi élet is, ami a testvéri együttélésekből, a munkából, a vendégek és a szegények befogadásából, a betegek gondozásából, az alázatos szolgálatból és felelősségvállalásból áll. Szent Benedek számára mindez az állandó odahallgatás tere az igazságra, amit Jézus mond nekünk; amiről Jézus azt akarja, hogy megtapasztaljuk, megéljük, hogy belénk és közénk hatoljon. Mert az igazság, amit Krisztus mond és amelyről tanúságot tesz, az az Atya és a Fiú szeretete a Szentlélek közösségében, ami a mi Isten iránti gyermeki szeretetünké és testvéri szeretetünké akar válni egymás és mindenki iránt. Krisztus igazsága a szentháromságos közösség isteni élete, mely az Egyházon keresztül új létté válik bennünk és közöttünk.

De ha ez az igazság, miért küzdünk azzal, hogy meghalljuk? Mert gyakran mi is olyanok vagyunk, mint Pilátus, aki még akkor is, amikor szembe találja magát személyesen az Igazsággal, úgy tesz, mintha nem hallaná meg, és úgy megy tovább, mint aki azon tűnődik: „Mi az igazság”?

A helyzet az, hogy Krisztus szavának igazsága, az evangélium igazsága kényelmetlen számunkra; ellentmond nekünk; olyan döntéseket kér tőlünk, melyek ellentmondanak annak, amivel a kígyó kísért bennünket, és ami mindig vonzóbbnak és érdekesebbnek tűnik, mint Krisztus igazsága.

Szent Pál a korintusiaknak írva rámutat, hogy a kígyó mindig munkálkodik, és ellentmond annak az igazságnak, melyet az apostol fáradhatatlanul hirdet nekik: „De félek, hogy amint a kígyó félrevezette Évát álnokságával, úgy a ti értelmetek is elfordul a Krisztus iránti őszinte és tiszta odaadástól.” (2Kor 11,3)

A kígyó azt súgja nekünk, hogy a mi érdekünk az, hogy nagyok, erősek, hatalmasak, gazdagok legyünk. Jézus azonban azt hirdeti, hogy az igazi örömünk az, ha kicsik, szelídek, alázatosak, szegények vagyunk. A kígyó azt súgja nekünk, hogy az élet célja a mások feletti uralkodás sikere. Jézus azt hirdeti, hogy a kereszt az élet teljessége, és azért veszítjük el életünket, hogy odaadjuk azt. A kígyó azt súgja nekünk, hogy a gőg, a dicsekvés az az energia, amely hajt és előrevisz minket; Jézus azt hirdeti nekünk, hogy a lelki fejlődés titka az alázat.

Kinek van igaza? A kígyónak, vagy Jézusnak? Jézus arra hív bennünket, hogy tapasztaljuk meg az ő igazságát, fedezzük fel benne a boldogságot, a teljességet, a szív békéjét, mindezeket, melyeket a kígyó suttogása nem ad meg nekünk. Ádám és Éva azonnal csalódtak a kígyó ígéreteiben. A Teremtő ígérete - azonban, aki a saját képére és hasonlatosságára, a Szentháromság képére teremtett minket, aki Fiában fiakká tett, - továbbra is érvényes marad. Isten csak arra vár, hogy meghallgassuk, engedelmes igennel fogadjuk az evangélium igazságát, hogy beteljesedjen bennünk, amint a szentekben.

Jézus egy napon azt mondta a zsidóknak: „Ha megmaradtok tanításomban, valóban tanítványaim vagytok, megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket.” (Jn 8,31b-32)

Jézus olyan igazságot mond nekünk, ami szabaddá tesz bennünket. De mitől, vagy mire tesz szabaddá?

Jézus számára a szabadság nem az, hogy azt gondoljuk vagy mondjuk, amit akarunk, hanem az élet szabadsága. Alapvetően az a szabadság, melyet Krisztus ad nekünk, a szeretet szabadsága; annak a szabadsága, hogy képesek vagyunk odaadni életünket, akár elveszíteni, feláldozni is. Nem pusztán a gondolataink által vagyunk Krisztus tanítványai, hanem általa, hogy engedjük, hogy egész életünket az ő szava alakítsa.

Ez az egyház, a keresztyén közösség, a tanítványok gyülekezetének tevékenysége, melyet az Úr gyűjtött egybe, aki arra hív bennünket, hogy vele együtt legyünk, körülötte legyünk, szeressük egymást, hogy megmaradjunk az Ő szeretetében, ahogyan Ő megmarad az Atya szeretetében; engedjük, hogy a Fiú szeressen bennünket, ahogyan a Fiút szereti az Atya a Lélek ajándékozásában. Ezt a tapasztalatot Pünkösöd adja az Egyháznak, és folyamatosan táplálja az évszázadok során egészen Jézus Krisztus visszajöveteléig.

Az Úr, aki a keresztségben, majd a nekünk adott hivatásban mindig arra hív, hogy ezt a tapasztalatot közösségben éljük meg, hogy Testének élő tagjaiként növekedjünk.

Ha nem így gondolkodunk a közösségünkről, az azt jelenti, hogy világi elképzelésünk van róla, ezért világi szempontok szerint élünk benne, nem pedig a krisztusi igazság szerint.

Szent Pál amikor a test szerinti és nem a Lélek szerinti vágyakról beszél:

„A test cselekedetei nyilvánvalók: paráznaság, tisztátalanság, bujaság, bálványimádás, mágia, ellenségeskedés, viszálykodás, versengés, harag, veszekedés, széthúzás, szakadás, irigykedés, részegeskedés, tobzódás és hasonlók. Ezekről előre mondom nektek, mint előbb is mondtam, hogy akik ilyen dolgokat tesznek, nem nyerik el Isten országát. A Lélek gyümölcse pedig a szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.” (Gal 5,19-22)

Szent Jakab is óva int a Krisztus igazsága ellen irányuló érzelmektől:

„De ha keserű irigység van bennetek, és viszálykodás a szívetekben, ne dicsekedjétek és ne hazudjatok, meghazudtolva az igazságot. Mert az ilyen nem

felülről jövő bölcsesség, hanem földi, érzéki, ördögi. Ahol ugyanis irigység és versengés van, ott állhatatlanság is, és minden rossz cselekedet. Az a bölcsesség pedig, amely felülről származik, először is szemérmes, azután békeszerető, szerény, engedékeny, telve van irgalommal és jó gyümölcsökkel, nem ítélik, s nincs benne tettetés. Az igazság gyümölcsét pedig békességben vetik el a békeszeretők.” (Jak 3,14-18)

A két apostol a békét, ami a Lélek gyümölcse, a közösség és a szív állapotaként mutatja be, amely legyőzi a gonosz minden sugallatát, a test minden vágyát, a világ minden kísértését. Az igazi béke számunkra győzelem, Krisztus győzelme a bűn és a halál felett, mely a szívünk győzelmévé válik, amikor engedjük, hogy Krisztus meghódítsa azt jelenlétével. Ez a jelenlét az igazságot mondja nekünk, és belénk leheli az Atya Lelkét.

Amikor húsvét estéjén a feltámadt Jézus megjelenik a hitetlen és félelemmel teli tanítványoknak, ezt a megsebesített és élő jelenlétét ajándékozta nekik, mely átalakítja őket a Lélek leheletével (vö Jn 20,19-23). Így hozza el nekünk Krisztus a békét: „Eljött Jézus, megállt középen, és azt mondta nekik: »Békesség nektek!«” (Jn 20,19).

Minden Eucharisziát így kell megélnünk, személyesen és közösségként, és úgy kellene élnünk egész közösségi életünket, mintha mindig a Feltámadott körül lennénk. Akkor ugyanaz a csoda történne meg közöttünk, ami az apostolokat is átformálta; egyházi közösséggé tette őket, mely egészen lángolón fogadta be és tett tanúságot az Úrról, aki a békét hozza és a világ megváltását.